

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
CORRENTS
HISTORIOGRÀFIQUES

Coordinació: FERNANDEZ DIAZ, ROBERTO

Any acadèmic 2020-21

Informació general de l'assignatura

Denominació	CORRENTS HISTORIOGRÀFIQUES			
Codi	100074			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Història (R 2015)	1	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Grau en Història de l'Art i Gestió del Patrimoni Artístic	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	3		3
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	FERNANDEZ DIAZ, ROBERTO			
Departament/s	HISTÒRIA DE L'ART I HISTÒRIA SOCIAL			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	68 hores presencials 119,5 hores no presencials			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català (90%) Altres (10%)			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
FERNANDEZ DIAZ, ROBERTO	roberto.fernandez@udl.cat	6	

Informació complementària de l'assignatura

DESCRIPCIÓ

Estudi de les principals teories i escoles historiogràfiques que han protagonitzat l'evolució de la ciència històrica des de l'antiguitat fins als nostres dies. S'incidirà especialment en les grans corrents historiogràfiques sorgides al llarg del segle XX, els autors més rellevants per a la disciplina i els plantejaments més actuals per a l'estudi de la Història i el conjunt de les ciències humanes i socials.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Conèixer les corrents historiogràfiques més rellevants i la seua transformació en relació a les diverses realitats polítiques, socials i culturals del moment. Comprendre la relació entre les diverses ciències humanes i socials i la Història a l'hora de formular els plantejaments historiogràfics. Adquirir coneixements bàsics sobre l'evolució del pensament i la seua influència en la formulació de les diverses corrents historiogràfiques. Dominar les diferents metodologies de la ciència històrica, especialment el treball amb fonts bibliogràfiques.

Competències

L'adquisició de les competències transversals del Grau, les competències estratègiques de la UdL i les competències bàsiques del RD 1393/2007 de 29 d'octubre (vegi's annex 4) es garanteix en diferent mesura en totes les assignatures, donat que van associades a les metodologies docents compartides. Així doncs, la planificació de les activitats formatives porta implícita l'adquisició d'aquestes competències.

Taula de coherència

Competències	objectius formatius
Coneixement de les diferents teories i perspectives historiogràfiques, així com de la diversitat de la consciència del temps i la memòria.	O1 Conèixer les corrents historiogràfiques més rellevants i la seua evolució en relació a les diverses realitats polítiques, socials i culturals del moment.
Coneixement d'altres ciències humanes i socials, en especial l'antropologia social, la història de l'art, la geografia, l'economia i els estudis de les llengües pertinents per al coneixement de processos històrics concrets.	O2 Comprendre la relació entre les diverses ciències humanes i socials i la Història a l'hora de formular els plantejaments historiogràfics.

Coneixement de l'evolució del pensament i la seua relació amb la història.	O3 Adquirir coneixements bàsics sobre l'evolució del pensament i la seua influència en la formulació de les diverses corrents historiogràfiques
Coneixement i domini bàsic de la metodologia per a la investigació històric	O4 Dominar les diferents metodologies de la ciència històrica, especialment el treball amb fonts bibliogràfiques.

Continguts fonamentals de l'assignatura

INTRODUCCIÓ A LA HISTORIOGRAFIA CORRENTS HISTORIOGRÀFIQUES

1. La investigació científica

El coneixement .

El coneixement científic

El Mètode científic

2. La Historiografia

. Història i memòria

. L'historiador i la comprensió social . l'objectivitat .

El historioador i la ideologia .

Historiografia i mites .

Anacronisme i teleologismo .

Una història polititzada? .

Teoria de la història .

història glocal .

Historiografia i nacionalisme .

La divulgació de la història

3. Les ciències socials

¿Hi pot haver una ciència del social? .

La científicitat de les ciències socials .

Definició de ciències socials .

Les particularitats de les ciències socials .

Mètodes d'investigació: individualisme i holisme metodològic

4. La historiografia a l'actualitat .

Historiografia i postmodernitat

Eixos metodològics de l'assignatura

TAULA D'ACTIVITATS FORMATIVES I DEDICACIONS HORÀRIES DE L'ALUMNE

activitat	CODIFICACIÓ / descripció / tipologia TPD	o*	G*	HP*	HNP*
Classe magistral (M)	Veure temari i cronograma	O1, O2, O3	1	50	45
Seminaris (S)	Exposició oral lectures/Debat balanç temari	O1, O2, O3, O4	1	4	4,5
Pràctiques (P)	Tres pràctiques d'aula: discussió d'articles rellevants de les principals corrents historiogràfiques	O1, O2, O3, O4	1	10	20
Treballs (T)	Tres comentaris dels articles treballats a l'aula i ressenya lectura obligatòria	O1, O2, O3, O4	1		50
Tutories (Tut)	Una tutoria programada per alumne	O4	1	1	
Altres (AA)	Activitats externes d'interès per a l'assignatura: conferències, seminaris, etc.		1	1	
Avaluació (AV)	Veure mecanismes d'avaluació	O1, O2, O3	1	1	
TOTAL	187,5 h (7,5 ECTS)		1	68	119,5

O: Objectiu. G: número de grups implicats en l'activitat. HP: hores presencials de l'alumne. HNP: hores no presencials de l'alumne.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

CRONOGRAMA ASSIGNATURA II Semestre					
Setmana	Dijous		Divendres		Sessió extraordinària
	Activitat	Temari	Activitat	Temari	
1a	M	Presentació Assignatura	M		1.Introducció
2a	M	2.Història antiguitat			2.Història antiguitat
3a	M	2.Història antiguitat	M		2. Història antiguitat
4a	M	3.Hª Mòn medieval i modern		M	3.Hª Mòn medieval i modern

5a	P		Lectura 1	M	4.Historiografia segle XIX
6a		M	4.Historiografia segle XIX	P	Historiografia segle XIX
7a		M	5. Historiografia segle XX	M	5. Historiografia segle XX
8a	M		5. Historiografia segle XX	M	5. Historiografia segle XX
9a	P		Lectura 2	M	Historiografia segle XX
10a	M		5. Historiografia segle XX	M	5. Historiografia segle XX
11a	M		5. Historiografia segle XX	M	5. Historiografia segle XX
12a		M	6. Últimes tendències	M	6. Últimes tendències
13a		M	6. Últimes tendències	P	Lectura 3
14a		M	6. Últimes tendències	M	6. Últimes tendències
15a		M	6. Últimes tendències	P	Comentari lectura obligatòria de curs
16a					

ACTIVITATS D'AVUACIÓ I DE SÍNTESI GLOBAL

Durant les 16 setmanes lectives, es podran programar proves parcials, pràctiques d'aula, de laboratori o de terreny. Els dimecres es poden emprar per a activitats presencials, però no hi ha reserva prèvia d'aula: les acitivitats programades s'hauran d'incloure al cronograma de la fitxa, que haurà de ser aprovat pel cap d'estudis (per evitar encavalcament). El cronograma és ORIENTATIU i pot variar amb les circumstàncies del curs, sempre amb els anuncis necessaris.

La setmanes 18 a la 21 estan dedicada a proves de conjunt (exàmens o equivalents), que mai poden valer

més del 50% de l'assignatura. Si una prova (en especial els exàmens), suposen el 30% o més de la nota total, l'estudiantat, tindrà dret a una recuperació. La correcció ha de ser ràpida en aquests casos i la firma d'actes no s'hauria d'endarrerir més enllà de la data indicada (el vicerectorat planteja sancionar aquest endarreriment de cara a la possibilitat de demanar el reconeixent de l'activitat docent o altres iniciatives similars.

Sistema d'avaluació

Presencial: 10% .

No es comptabilitzarà a partir de quatre absències

Primer examen presencial: 45%

Data: 15 d'abril

Segon examen presencial: 45%

Data: 10 de juny

Recuperacions dels exàmens presencials:

Data: 17 juny

Bibliografia i recursos d'informació

1. La investigació científica

Mario Bunge, *La Investigación científica*, Ariel, Barcelona, 1969.

Mario Bunge, *Seudociencia e ideología*, Alianza, Madrid, 1985.

Alan F. Chalmers, *¿Qué es esa cosa llamada ciencia?*, Siglo XXI, Madrid, 1982.

Faustino Cerdón, *Pensamiento general y pensamiento científico*, Anthropos, Barcelona, 1976.

Anna Estany, *Modelos de cambio científico*, Crítica, Barcelona, 1990.

Anna Estany, *Introducción a la Filosofía de la ciencia*, Crítica, Barcelona, 1993.

Javier Ordoñez, Víctor Navarro, José Manuel Sánchez Ron, *Historia de la ciencia*, Espasa Calpe, Madrid, 2007.

Karl R. Popper, *La lógica de la investigación científica*, Tecnos, Madrid, 1977.

Tomas S. Kuhn, *La estructura de las revoluciones científica*, Fondo de Cultura Económica, México, 1975.

Bertrand Russell, *La perspectiva científica*, Ariel, Barcelona, 1969

Max Weber, *El político y el científico*, Alianza, Madrid, 1967.

2. La Historiografía

Julio Arostegui, *La investigación histórica: teoría y método*, Crítica, Barcelona, 1995.

Marc Bloch, *Apología por la historia*, Fondo Cultura de México, México, 1996.

Edward H. Carr, *¿Qué es la historia?*, Ariel, Barcelona, 1983.

Ciro F.S. Cardoso, *Introducción al trabajo de la investigación histórica*, Crítica, Barcelona, 1981.

Ciro F.S. Cardoso y Héctor Pérez, *Los métodos de la historia*, Crítica, Barcelona, 1976.

Lucien Febvre, *Combates por la historia*, Ariel, Barcelona, 2017.

Josep Fontana, *Historia: análisis del pasado y proyecto social*, Crítica, Barcelona, 1982.

Josep Fontana, *La historia de los hombres*, Crítica, Barcelona, 2001.

Josep Fontana, *L'ofici de l'historiador*, Arcàdia, Barcelona, 2018.

Ricardo García Cárcel, *La herencia del pasado. Las memorias históricas de España*. Galaxia Gutenberg, Barcelona, 2011.

Elena Hernández Sandoica, *Tendencias historiográficas actuales*, Akal, Madrid, 2014.

Eric Hobsbawm, *Sobre la historia*, Crítica, Barcelona, 1997.

Georg Iggers, *La historiografía del siglo XX*, Fondo de Cultura Económica, Madrid, 2013.

Lutz. Raphael, *La ciencia histórica en la era de los extremos. Teorías, métodos y tendencias desde 1900 hasta la actualidad*, Institución Fernando el Católico. Zaragoza, 2013.

Joan W. Scott, *Género e historia*, Fondo de Cultura Económica, Madrid, 2010.

Pierre Vilar, *Iniciación al vocabulario del análisis histórico*, Crítica, Barcelona, 1980.

Pierre Vilar, *Pensar históricamente*. Crítica, Barcelona, 1997.

3. Las Ciencias Sociales

Manuel Castells, *Metodología y epistemología de las ciencias sociales*, Editorial Ayuso, 1975.

Umberto Cerroni, *Introducción a la ciencia de la sociedad*, Critica, Barcelona, 1977.

José María Mardones, *Filosofía de las ciencias humanas y sociales*, Antropos, Barcelona, 1982.

Narciso Pizarro, *Tratado de metodología de las Ciencias Sociales*, Siglo XXI, Madrid, 1998.

Restituto Sierra, *Ciencias Sociales. Epistemología, lógica y metodología*, Paraninfo, Madrid, 1983.

Max Weber, *Sobre la teoría de las ciencias sociales*, Península, Barcelona, 1971.

